Løsninger til eksamenssæt F17

26027 Grundlæggende Kemi

Spørgsmål 1:

Svar C

Elektronkonfigurationen for hver ion er som følgende

$$F^{-} = [1 \ s]^{2} [2 \ s]^{2} [2 \ p]^{6} \Rightarrow 6 \text{ p-elektroner}$$

 $Cl^{-} = [1 \ s]^{2} [2 \ s]^{2} [2 \ p]^{6} [3 \ s]^{2} [3 \ p]^{6} \Rightarrow 12 \text{ p-elektroner}$
 $Br^{-} = [1 \ s]^{2} [2 \ s]^{2} [2 \ p]^{6} [3 \ s]^{2} [3 \ p]^{6} [4 \ s]^{2} [3 \ d]^{10} [4 \ p]^{6} \Rightarrow 18 \text{ p-elektroner}$

Spørgsmål 2:

Svar B

Udsagn A er korrekt:

Entropi er defineret ved termodynamikkens 2. hovedsætning: $\Delta S \ge 0$, altså har den et absolut nulpunkt der opnås ved en ligevægtsproces hvor $\Delta S = 0$

Udsagn B er forkert:

En reaktion er kun spontan når $\Delta G < 0$, men dette fortæller ikke noget om reaktionens hastighed.

Udsagn C er korrekt:

Exoterme reaktioner har $\Delta H < 0$ og afgiver varme til omgivelsern

Udsagn D er korrekt:

Endoterme reaktioner har $\Delta H > 0$ og optager varme til omgivelsern

Udsagn E er korrekt:

Princippet i Hess lov gælder for beregninger med både ΔG^0 , ΔS^0 og ΔH^0

Spørgsmål 3:

Svar C

Vi har reaktionen:

$$S(s) + O_2(g) \rightarrow SO_2(g)$$

Stofmængden af hhv. Svovl og Oxygen beregnes som følgende, hvor n = stofmængde, m = masse og M = molarmasse

$$n_S = \frac{m_S}{M_S} = \frac{5 \text{ g}}{32 \frac{\text{g}}{\text{mol}}} = 0.156 \text{ mol}$$

$$n_{\text{O}_2} = \frac{m_{\text{O}_2}}{M_{\text{O}_2}} = \frac{12.5 \text{ g}}{(2 \cdot 16) \frac{\text{g}}{\text{mol}}} = 0.3906 \text{ mol}$$

Svovl er altså den begrænsende faktor og der kan dannes $0.156~\mathrm{mol}~SO_2$

Massen af SO_2 beregnes:

$$m_{SO_2} = n_{SO_2} \cdot M_{SO_2} = 0.156 \,\text{mol} \cdot 64.06 \,\frac{\text{g}}{\text{mol}} = 10 \,\text{g}$$

Spørgsmål 4:

Svar D

Fra Tabel 4.2 i bogen ses det at $PbSO_4$ er tungtopløselig $Mg(OH)_2$ er tungtopløselig $\left(NH_4\right)_2SO_3$ er letopløselig $NaNO_3$ er letopløselig AgCl er tungtopløselig CuS er tungtopløselig $AgNO_3$ er letopløselig Li_3PO_4 er letopløselig

Spørgsmål 5:

Svar A

Reaktionen afstemmes direkte: $C_3H_8 + 10 N_2O \rightarrow 3 CO_2 + 10 N_2 + 4 H_2O$

Spørgsmål 6:

Svar A

Et højt smeltepunkt afgøres af hvor stærke interaktioner der er i mellem to ens molekyler. Dvs. magnetiske egenskaber, molarmasse og ringstrukturer ikke påvirker smeltepunktet. Interaktioner der kan øge smeltepunktet kan være hydrogen-bindinger eller dispersionskræfter. Hydrogenbindinger er dog langt stærkere end dispersionskræfter, og sukrose indeholder ikke chlorogrupper, derfor må det være hydrogenbindingerne der er den primære årsag til det høje smeltepunkt.

Spørgsmål 7:

Svar B

Først beregnes stofmængden af 1 kg $C_{12}H_{26}$

$$n(C_{12}H_{26}) = \frac{m}{M} = \frac{1000\,\mathrm{g}}{170.33\,\frac{\mathrm{g}}{\mathrm{mol}}} = 5.87\,\mathrm{mol}$$

Det benyttes 2 mol Kerosin til at danne 24 mol $CO_2(g)$ og 26 mol H_2O der dannes altså:

$$n_{gas} = \frac{5.87 \,\text{mol}}{2} \cdot (24 + 26) = 146.75 \,\text{mol}$$

Volumen af gasmængden beregnes ved idealgasligningen

$$V_{gas} = \frac{n_{gas} \cdot R \cdot T}{P} = 146.75 \,\text{mol} \cdot 8.314 \,\frac{J}{\text{mol} \cdot K} \cdot (3000 + 273.15) \,\frac{K}{1 \,\text{atm}} = 3.95 \cdot 10^4 \,\text{L}$$

Spørgsmål 8:

Svar C

Vi benytter ligning 14.13 fra 6th edition i bogen

$$\begin{split} & \ln \left(\frac{k_1}{k_2} \right) = \frac{E_a}{R} \cdot \left(\frac{T_1 - T_2}{T_1 \cdot T_2} \right) \Rightarrow \\ & E_a = \ln \left(\frac{k_1}{k_2} \right) \cdot \left(\frac{T_1 \cdot T_2}{T_1 - T_2} \right) \cdot R \\ & E_a = \ln \left(\frac{3.19 \cdot 10^{-5} \, \text{s}^{-1}}{1.77 \cdot 10^{-4} \, \text{s}^{-1}} \right) \cdot \left(\frac{(120 + 273.15) \, \text{K} \cdot (150 + 273.15) \, \text{K}}{(120 + 273.15) \, \text{K} - (150 + 273.15) \, \text{K}} \right) \cdot 8.315 \, \frac{\text{J}}{\text{mol} \cdot \text{K}} = 79 \, \frac{\text{kJ}}{\text{mol}} \end{split}$$

Spørgsmål 9:

Svar D

Først bestemmes hastighedskonstanten:

$$k = A \cdot e^{\left(-\frac{E_A}{R \cdot T}\right)} = 2 \cdot 10^2 \frac{1}{s} \cdot e^{\left(-\frac{50 \frac{kJ}{mol}}{8.314 \frac{J}{mol \cdot K} \cdot 600 K}\right)} = 0.00887 \frac{1}{s}$$

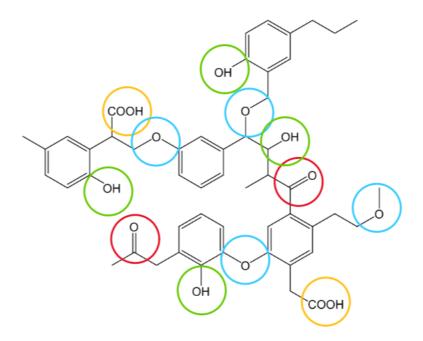
Herfra kan halveringstiden bestemmes for 1. ordens reaktionen

$$t_{halv} = \frac{\ln(2)}{k} = 78 \text{ s}$$

Spørgsmål 10:

Svar D

De funktionelle grupper er markeret på tegningen:

Rød = carbonyl-gruppe

Blå = Ether-gruppe

Grøn = Alkohol-gruppe

Gul = Carboxylsyre-gruppe

Spørgsmål 11:

Svar C

Svar A forkert: Triglycerider består af et glycerolmolekyle med 3 fedtsyrer bundet til via esterbindinger

Svar B forkert: Kulhydrater består æsten udelukkende af carbon, hydrogen og oxygen, altså er det ikke typisk at se nitrogen i et kulhydrat.

Svar C korrekt: Peptider består af små kæder af amonisyrer der er bundet sammen

Svar D forkert: DNA består af nukleinsyrer i to strenge der er snoet sammen i en dobbelthelix. Der ses ingen nukleinsyrer, da disse har ringstrukturer.

Svar E forkert: Består også af nukleinsyrer lige som DNA, men er enkeltstrenget. Der ses ingen nukleinsyrer, da disse har ringstrukturer.

Spørgsmål 12:

Svar C:

Først bestemmes molaliteten af sukkeren I 100 g sirup findes der 68 g sukker, og derved 32 g vand Hvis vi approximerer at 1 L vand vejer 1000 g får vi en molalitet på:

$$m = \frac{\frac{m_{sukker}}{M_{sukker}}}{V_{H2O}} = \frac{\frac{68 \text{ g}}{342.3 \frac{\text{g}}{\text{mol}}}}{0.032 \text{ L vand}} = 6.208 \frac{\text{mol}}{\text{L vand}}$$

Vi slår K_b værdien op i tabel 13.2 og får kogepunktsændringen til at være:

$$\Delta T_b = K_b \cdot m = 0.52 \frac{\text{C}^{\circ}}{\text{m}} \cdot 6.208 \text{ m} = 3.2 \text{ C}^{\circ}$$

Kogepunktet for siruppen er altså:

$$T_b(sirup) = 100 \,\mathrm{C}^{\circ} + 3.2 \,\mathrm{C}^{\circ} = 103.2 \,\mathrm{C}^{\circ}$$

Spørgsmål 13:

Svar C

Først bestemmes koncentrationen af H^+ fra syren og OH^- fra basen

$$c_{C9H8O4} = c_{H+} = \frac{\frac{m_{C9H8O4}}{M_{C9H8O4}}}{V} = \frac{\frac{12\,\mathrm{g}}{180\,\frac{\mathrm{g}}{\mathrm{mol}}}}{1\,\mathrm{L}} = 0.0666\,\frac{\mathrm{mol}}{\mathrm{L}}$$

$$c_{NaOH} = c_{OH-} = \frac{\frac{m_{NaOH}}{M_{NaOH}}}{V} = \frac{\frac{2g}{40 \frac{g}{\text{mol}}}}{1 \text{L}} = 0.05 \frac{\text{mol}}{\text{L}}$$

Reaktionen $H^+ + OH^- \rightarrow H_2O$ vil ske i blandingen, og slutkoncentrationen af H^+ vil være:

$$c_{H\,+,\,slut} = c_{H\,+}\, - c_{OH^-} = 0.0666\,\frac{\rm mol}{\rm L}\, - 0.05\,\,\frac{\rm mol}{\rm L}\, = 0.0166\,\,\frac{\rm mol}{\rm L}$$

Vi kan nu bestemme pH:

$$pH = pK_A + \log_{10}\left(\frac{c_{NaOH}}{c_{H+, slut}}\right) = 3.49 + \log_{10}\left(\frac{0.05 \frac{\text{mol}}{\text{L}}}{0.0166 \frac{\text{mol}}{\text{L}}}\right) = 3.97$$

Spørgsmål 14:

Svar B

Først beregnes koncentrationen af pyridin ved start:

$$c_{C5H5N} = \frac{\frac{m_{C5H5N}}{M_{C5H5N}}}{V} = \frac{\frac{7.9 \,\mathrm{g}}{79.1 \,\frac{\mathrm{g}}{\mathrm{mol}}}}{1 \,\mathrm{L}} = 0.09987 \,\frac{\mathrm{mol}}{\mathrm{L}}$$

Vi opstiller en tabel for reaktionen:

	$\left[C_5H_5N\right]$	$\left[C_5H_5NH^+\right]$	[OH ⁻]
Start	$0.09987 \frac{\text{mol}}{\text{L}}$	0	0
Ved Ligevægt:	$0.09987 \frac{\text{mol}}{\text{L}} -x$	x	x

Ligevægten for reaktionen opskrives:

$$K_{b} = \frac{\left[C_{5}H_{5}NH^{+}\right] \cdot \left[OH^{-}\right]}{\left[C_{5}H_{5}N\right]} = \frac{x \cdot x}{0.09987 \frac{\text{mol}}{\text{L}} - x} = 1.7 \cdot 10^{-9} \Rightarrow x = \left[C_{5}H_{5}NH^{+}\right] = 1.3 \cdot 10^{-5} \frac{\text{mol}}{\text{L}}$$

Spørgsmål 15:

Svar C

Ligevægtskonstanten beregnes:

$$K_C = \frac{\left[\beta - glucose\right]}{\left[\alpha - glucose\right]} = \frac{1.75 \frac{\text{mol}}{\text{L}}}{0.97 \frac{\text{mol}}{\text{L}}} = 1.804$$

Vi beregner nu fri Gibbs energi:

$$\Delta G = -R \cdot T \cdot \ln(K_C) = -8.314 \frac{J}{\text{mol} \cdot \text{K}} \cdot 298.15 \,\text{K} \cdot \ln(1.804) = -1.5 \frac{\text{kJ}}{\text{mol}}$$

Spørgsmål 16:

Svar B

Reaktionen er:

$$C(s) + O_2(g) \rightarrow CO_2(g)$$

Stofmængden af carbon er:

$$n_C = \frac{m_C}{M_C} = \frac{621 \,\mathrm{g}}{12 \,\frac{\mathrm{g}}{\mathrm{mol}}} = 51.75 \,\mathrm{mol}$$

For hvert mol C dannes 1 mol CO_2 . Massen af dannet CO_2 er:

$$m_{CO2} = n_{CO2} \cdot M_{CO2} = 51.75 \,\text{mol} \cdot 44.01 \,\frac{\text{g}}{\text{mol}} = 2.28 \,\text{kg}$$

Spørgsmål 17:

Svar B

Oxidationstrin angives som følgende:

$$0 + 5 + 2 + 2 + 2$$

$$Ni(s) + NO_3^{-}(aq) \rightarrow Ni^{2+}(aq) + NO(g)$$

Vi ser altså at Nikkel går 2 op i oxidationstrin og Nitrogen går 3 ned. Koefficienterne bliver altså som følgende:

$$3 Ni(s) + 2 NO_3^{-}(aq) \rightarrow 3 Ni^{2} + (aq) + 2 NO(g)$$

På venstre side er den totale ladning nu -2 og på højresiden er den totale ladning +6

Det er en sur opløsning og der afstemmmes med $8H^+$ på venstre side, så ladningen er +6 på begge sider af reaktionspilen

$$3 \text{ Ni}(s) + 2 \text{ NO}_3^{-}(aq) + 8 \text{ H}^{+}(aq) \rightarrow 3 \text{ Ni}^{2+}(aq) + 2 \text{ NO}(g)$$

Reaktionen afstemmes nu med H_2O

$$3 Ni(s) + 2 NO_3(aq) + 8 H^+(aq) \rightarrow 3 Ni^{2+}(aq) + 2 NO(g) + 4 H_2O(l)$$

Koeficienterne er derfor som følgende:

$$Ni = 3; NO_3^- = 2; NO = 2; H^+ = 8; H_2O = 4$$

Spørgsmål 18:

Svar A

De to halvcelle reaktioner under basiske betingelser er:

Anode reaktion:

$$Zn(s) + 2 OH^{-}(aq) \rightarrow ZnO(s) + H_2O(l) + 2e^{-}$$

Kathode:

$$2 \ MnO_2(s) \ + H_2{\rm O}(l) \ + 2e^- {\rightarrow} Mn_2{\rm O}_3(s) \ + 2 \ OH^-(aq)$$

Dette kunne også ses ud fra svar mulighederne, da anode reaktionen altid er oxidations reaktionen. Dette er reaktionen med Zink, da Zink stiger oxidationstrin fra 0 til +2

Det kan dog ikke være svar C, da der ikke findes H^+ ioner under basiske betingelser.

Spørgsmål 19:

Svar E

Fra den spektrokemiske serie kan det ses af CO laver stærkt felt. Et stærkt felt vil lave Lav-Spin.

Ved Lav-Spin opfyldes den laveste række med parrede elektroner inden den øverste række fyldes.

Co har elektronkonfigurationen:

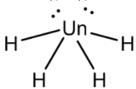
$$Co = [1 \ s]^2 [2 \ s]^2 [2 \ p]^6 [3 \ s]^2 [3 \ p]^6 [4 \ s]^2 [3 \ d]^7$$

Den har altså 7 elektroner i den yderste d-obital, der fyldes op ved Lav-Spin som tidligere nævnt.

Spørgsmål 20:

Svar E

Ud fra tegningen:

Kan det ses der er 4 bindende elektron par og 2 lone-pairs.

Dette slås op i tabel 10.2 i bogen, hvorfra det kan ses at den rummelige struktur vil være plankvadratisk.